

σημεία και τέρατα

Παρασκευή, 25 Ιουλίου 2014
11:17 πμ

168

Εισαγωγή

Διαβάζουμε και ακούμε πολύ συχνά την έκφραση **σημεία και τέρατα**. Όλοι μας σήμερα εννοούμε ότι γίνεται κάτι το τρομερό. Συνήθως ατασθαλίες, καταχρήσεις, κακοδιοίκηση κλπ. (Όχι εδώ, σα άλλες χώρες)

Παρακάτω θα βρείτε αποσπάσματα από βιβλία εφημερίδες ιστοσελίδες που πιστοποιούν την χρήση της έκφρασης. Θα προσπαθήσω να ερμηνεύσω τι συμβαίνει σχετικά με αυτή την έκφραση.

Τι είναι το σημείο

Σημείον^[196] στα αρχαία ελληνικά σήμαινε γνώρισμα, τεκμήριο, το ρ. σημαίνω είχε την έννοια δείχνω με κάποιο σημείο, εμφανίω, διαγγέλλω, διακηρύττω. Σήμα ελέγγο και το σημάδι για την αναγνώριση τάφου. Αυτός που δεν ήταν άξιος αναγνώρισης ήταν ασήμαντος. Αυτός που δίνει σημείο, σήμα, σημάδι, σύνθημα ήταν ο σημάντωρ, ο ηγέτης. Όμως η κυρία χρήση του σημείου στην αρχαία ελληνική ήταν το σημάδι που έστελναν οι θεοί.

Γνωστές ήταν οι **Διοσημίες**. Δηλαδή οι οιωνοί (κατα κανονα κακές προγνώσεις), τα σημεία που έστελνε ο Δίας με κεραυνούς, αστραπές και άλλα μετεωρολογικά.

«Ζευσ σήματα φαίνει.» (πρβλ. Ιλ. Β 353). έλεγαν. Ο Ζευσ φανερώνει τη θέλησή του με σημεία: με βροντές, αστραπές, κεραυνούς, με το ουράνιο τόξο, με κομήτες, με ξεχωριστά αστέρια, που τα ελεγαν τέρατα.

Τι είναι το τέρας

Το σπανιο σημείο, το ασυνήθιστο φυσικο φαινομενο, θαυμα, ο,τι χρησιμευει σαν προγνωστικο. Παλαιοτερα ισως σημαινε και "βασκανία" ή "μαγεία".

Αναφέρονται, χωρίς να υπάρχουν, τα μυθολογικά τερατα: κερβερος, δρακων, χειμαιρα, κενταυροι, λερναια υδρα κλπ

Τα **ανθρωπινα τερατα** πχ. Ο Χιτλερ, ο Σταλιν, ο Δρ Θανατος, ο Τζακ Αντεροβγάλτης κα

Το ατακτο παιδι το λεμε **τερας της φυσεως**

Καποις πολυ ασχημος λεγεται **τερατομορφος**.

Καποιος πολυ ψευτης λεγεται **τερατολογος**.

Καποιος πολυ μεγαλοσωμος λεγεται **τεραστιος**

Καλοπροαιρετα λεμε καποιον οτι είναι **τερας υπομονης**, αντοχης, ευφυιας κλπ.

Ηρωεςπραμυθιων:η πενταμορφη και **το τερας**.

Ετυμολογια

Τερας

Το τέρας παράγεται ενδεχομενωσ από ρίζα STAR-, που εχει την έννοια του διασπειρειν. Στα σανσκριτικά *Staras ονομάζεται ο αστήρ και αστερες (από την ' STAR- με το [α] προθεματικό) είναι οι εν ουρανῶ διεσπαρμένοι, δηλαδή οι αστερες.

Από την * STAR-,και το διασπείρειν. παράγονται οι λέξεις:

α-στήρ
α-στρά-πτω
στερ-οπή (=αστραπή)
στίλβω
στιλπνός

STELLA ο α στήρ ζαι πιθανώς το τερας, που παρακολουθεί ο αστρολόγος ο σημάντωρ. για να αντιλαμβάνεται τις διοσημειες.

Μετα το «τερας του Διως» εμφανίζονται τα τερατώδη πλάσματα της γης:

[τα μυθολογικά τερατα](#)

ΒΗΜΑ ...οι παμπ ψυχορραγούν λόγω της απαγόρευσης του καπνίσματος, ενώ τα μηχανήματα αυτόματης ανάληψης χρημάτων γίνονται στόχος συμμοριών από την Αλβανία, την Κροατία και την Ουγγαρία. Ωστόσο αυτός επιμένει ότι εκεί συμβαίνουν **σημεία και τέρατα**.

ΒΙΒΛΙΟ **Σημεία και τέρατα** από την ιστορία

ΒΙΒΛΙΟ Ο όλεθρος της πυραμίδος Καμπαλά - **Σημεία και τέρατα** στην νέα εποχή

ΒΙΒΛΙΟ **Σημεία και τέρατα** της οικονομίας. Η κρυφή πλευρά των πάντων (Αγγλικός Τίτλος Freakonomics).

ΠΟΝΤΙΚΙ **Σημεία και τέρατα** με τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών

BLOG **Σημεία και ...τέρατα**

Είναι σαφές ότι σήμερα εννοούμε τα αφύσικα και εξωπραγματικά πράγματα άλλα ποτέ δεν εννοούμε σημάδια του έρχονται από τους θεούς όσοι εύποτε να είναι αυτοί. Αν διαβάσετε την Βίβλο (όλα τα σχετικά χωρία αναφέρονται στο κάτω-κάτω της γραφής). Θα δείτε πως τα σημεία και τα τέρατα τα στέλνει ο θεός. Φαίνεται ότι από όλα τα τρομερά πράγματα που αφορούν τα σημεία και τα τέρατα το μόνο που εντυπώθηκε στο μυαλό του κόσμου είναι το αξιοπερίεργο και το ασυνήθιστο. Η πηγή των σημείων (θεός) αγνοήθηκε, οι Διοσημειες όπως και ο Δίας περιέπεσαν σε αχρηστία, και η έκφραση πήρε το δρόμο που ξέρουμε σήμερα.

Τα τέρατα των Γραφών

- Δευτ. Κεφ. 22 και έδωκε Κύριος **σημεία και τέρατα** μεγάλα και πονηρά έν Αιγύπτω έν Φαραώ και έν τῷ 6 στ. 22 οίκῳ αὐτοῦ ένῶπιον ἡμῶν·
- 7 19 19 τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς εἶδσαν οἱ ὀφθαλμοὶ σου, τὰ **σημεία και τὰ τέρατα** τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν και τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξήγαγέ σε Κύριος ὁ Θεός σου, οὕτω ποιήσει Κύριος ὁ Θεός ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῆ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.
- 11 3 3 και τὰ **σημεία** αὐτοῦ **και τὰ τέρατα** αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν έν μέσω Αιγύπτου Φαραώ βασιλεῖ Αιγύπτου και πάση τῇ γῆ αὐτοῦ,
- 28 46 46 και ἔσται έν σοὶ σημεία και τέρατα έν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος,
- 29 2 2 τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοὶ σου, τὰ σημεία και τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα·
- Ματθ. 24 24 24 ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι και ψευδοπροφῆται και δώσουσι σημεία μεγάλα και τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, και τοὺς ἐκλεκτοὺς
- Μαρκ. 13 22 22 ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι και ψευδοπροφῆται και δώσουσι σημεία και τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν και τοὺς ἐκλεκτοὺς.
- Ιωάνν. 4 48 48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεία και τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε.
- Πραξ. 2 19 19 και δώσω τέρατα έν τῷ οὐρανῷ ἄνω και σημεία ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα και πῦρ και ἀτμίδα καπνοῦ·
- 2 43 43 Ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ φόβος, πολλὰ τε τέρατα και σημεία διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο.

- 4 30 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.
- 5 12 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλὰ· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομώντος·

Παραγωγή

Σημάδι

Η λέξη εκφράζει πολλές εννοιες. Μια από αυτές είναι και το σημειον δηλαδή ο τροπος με το οποιο ο θεος εκφραζει την βουληση του

Πβλ.

Ταραχή θα πέσει στον Άδη, και το σανίδωμα θα υποχωρήσει από την πίεση τη μεγάλη του ήλιου, που πρώτα θα κρατήσει τις ακτίδες του, **σημάδι** ότι καιρός να λάβουμε τα όνειρα εκδίκηση. Καί μετά θα μιλήσει, νά πει: ἐξόριστε Ποιητή, στὸν αἰῶνα σου, λέγε, τί βλέπεις;

Ελυτης Αξιον Εστιν Προφητικον

Και το δημωδες κυπριακο

Μια λυερή μια όμορφη πάινινεν στο περβόλιν

τζ' εσύναεν τραντάφυλλα τζ' έκαμνεν τα σερβόλιν.

Ο χάρος την αντάμωσεν στο δρόμον τζαι της λέει:

- Ώρα καλή σου λυερή τζαι κόρη παινεμένη.

- Καλώς τον τζαι τον χάρονταν στον μαύρον καβαλλάρην

που βρέθηκεν στην στράταν μου ἐν εν καλόν **σημαίν**.

Η Λυερή τζ' ο Χάρος

Σημάντωρ

Ο απεσταλμένος του Διός επί της γης, ο άναξ,

ο Βασιλιάς-ιερέας, ο ποιμήν λαών, που γνωρίζει τα θεϊκά **σήματα**, που μελετάει τους οιωνούς λέγεται και **σημάντωρ**.

Δ 431).

Ο σημάντωρ, του σημάντορος: ο άρχων, ο **σημαντικός** ηγεμών. Αυτός που έχει **σημαία** (για να διακρίνεται απ' τους **ασήμαντους**., απ' τις **ασημαντότητες**, όπως θα λέγαμε σήμερα).

Αυτός που κάνει **σημεία** για να γίνει το οτιδήποτε.

Πρωτον στο στρατόπεδο: «Πάσι Δε **σημαίνειν**» (Ιλ. Α 259)

Δεύτερον (Στο ανάκτορο) «**Σημαίνειν** επί δμώησιν» (Οό. τ. 427), δηλαδή δίδει προσταγές με **σημεία** στις δούλες, τις υπηρέτριες.

Αυτός και μόνο είναι ο **σημαντικός** και τα λόγια του σημάντορα έχουν σημασία επειδή εκφράζουν τη θεϊκή βούληση.

Έτσι τις διοσημείες του Διός τις ερμηνεύει ο επίγειος σημάντωρ και όλα πάνε καί ευχήν.²¹⁵⁴

Βλ.

Οι **σημάντορες** άνεμοι που ιερουργούνε

που σηκώνουν το πέλαγος σαν Θεοτόκο

που φυσούν και ανάβουνε τα πορτοκάλια

που σφυρίζουν στα όρη κι έρχονται

οι αγένειοι δόκιμοι της τρικυμίας,

οι δρομείς που διάνυσαν τα ουράνια μίλια,

οι Ερμηδες με το μυτερό σκιάδι

και του μαύρου καπνού το κηρύκειο:

Ο Μαΐστρος, ο Λεβάντες, ο Γαρμπής, ο Πουνέντες,

ο Γραίγος, ο Σιρόκος, η Τραμουντάνα, η Όστρια

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

σήμα, δωρ. σᾶμα, -ατος, τό "δ,τι καί νυν, σήμα, «σημάδι», σημεῖον, γνώρισμα, τεκμήριον, ένδειξις, σύμβολον τύμβος, σημα προς άναγνωρισιν τάφου· ζωγραφιστόν συμβολικόν σημεῖον, γραπτόν σημεῖον»· βοιωτ. κύρ. ὄν. Σαμιχος· άσημος, δωρ., βοιωτ. ᾄσαμος ὁ άνευ σημείου, άσήμαντος", σημαίνω (μέλλ. σημανώ) «δεικνύω διά τίνος σημείου, έμφαίνω, δίδω σημεῖον (σύνθημα) νά εἴπη τις ή νά πράξη τι, δίδω διαταγάς, διοικῶ, δηλώ, άγγέλλω, διακηρύττω, έρμηνεύω",

σημάντωρ, σημάντορος, ὁ δίδων τό σημεῖον (σύνθημα), άρχηγός, στρατηγός, κύριος, ὁδηγός·,

σημεῖον, τό "ὄ,τι καί νυν, σημεῖον, «σημάδι», σημεῖον έκ μέρους τών θεών, οiwνός, σημεῖον (σύνθημα) μάχης (πρός ἔναρξιν ή λήξιν αύτης), σημαία" : σήμα έκ τοῦ ΙΕ *dhia-mg =άρχ. ίνδ. dhagaraan- ούδ. (Γραμμ.)=σκέψις, πβ. άρχ. Ινδ. dhyati, dhyaḡati =στοχάζεται, σκέπτεται, διανοείται, ὁdidhet—έθεατο» πληθ. dTdhimib, μέσ. dTdhye=παρατηρώ, σκέπτομαι, dhlh (αίτ. dhiyam)=σκέψις, παράστασις, λογικόν, προσευχή, εύλάβεια· ρ. *dhai- (*dhaja-), ♦dhi:-θεασθαι, πβ.*άΗβυ-, *dhau-, βλ. Θέα, θαυμα. 196

Σύνθετα

Επισημος, επισημαινω, παρασημον, διασημος, αμφισημος, ενσημον, σηματωρος, σημαια, σημαιοφορος

Σύνδεσμοι

[στιγματισμός](#)

[σήμαντρον](#)

Pasted from <http://www.stougiannidis.gr/AENAON/AS2/as2_menu.html>

Pasted from <http://www.stougiannidis.gr/AENAON/AS2/as2_menu.html>

Στιγμα

Βιβλιογραφία

2154

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΒΑΡΔΙΑΜΠΑΣΗΣ

Τίτλος: ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΛΕΞΗΣ ΤΟΜΟΣ Γ σελ. 106-110

Εκδότης:ΛΙΒΑΝΗΣ

Έτος:1996

196

J. B. HOFMANN -

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ - ΑΘΗΝΑ - 1974 σ. 430-431

Pasted from <http://www.stougiannidis.gr/simia_terata.htm>